

mezi jinými pohledávkami, určitě pojmenovanými a označenými zvláštními písmeny, také pod zvláštní písm. d) v § 3 toho vládního nařízení »pohledávky pojistných premií soukromých pojišťoven«, neplatí tato výjimka pro pohledávku vzniklou z toho důvodu, že vymáhající věřitelka pojistnou premií za pojistníky zaplatila. Nejde tu o pohledávku soukromé pojišťovny ani o pojistnou premií v pravém slova smyslu.

Čís. 17385.

Domáhá-li se odporující věřitel, aby dlužníkův smluvce trpěl, aby byla v pořadí před jeho pohledávkou na dlužníkově nemovitosti vtělena pohledávka věřitele, není závady, aby nebylo žalobě částečně vyhověno, pokud je v souladě se zákonem (§ 14, odst. 1 odp. ř.), to jest, pokud má mít ten účinek, že žalovaný dlužníkův smluvce musí trpěti, aby odporující věřitel vedl pro svou pohledávku exekuci v pořadí pohledávky dlužníkovy smluvce, na jejím místě a před ní.

(Rozh. ze dne 15. září 1939, Rv II 177/38.)

Srovn. Sb. n. s. čís. 15855.

Žalobkyně citíc se zkrácena zřízením knihovního zástavního práva pro udánlivou prý pohledávku žalovaných na nemovitostech její dlužnice, domáhá se výroku, že jest dlužní úpis z 11. října 1934, který byl u okresního soudu v R. pod č. den. 1069/34 ve vložkách čís. 369, 816 a 1271 kat. území R. knihovně proveden, pokud jím zřídila Julie W. ve prospěch žalovaných zástavní právo pro jejich pohledávku, vůči žalobkyni bezúčinný a odporovatelný a že jsou žalovaní povinni snášeti, aby byla knihovně vtělena v pořadí před touto jejich pohledávkou pohledávka žalobkyně z rozsudku krajského soudu v O., po případě také ještě další její pohledávka, o níž nebylo dosud ještě pravoplatně rozhodnuto. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Žalovaní nevznesli sice námitku proti znění žalobní žádosti, ale odvolací soud se musí zabývatí z úřední povinnosti otázkou přípustnosti žalobní žádosti, protože nelze rozsudkem vysloviti něco, co jest exekučně neproveditelné a právně nemožné. Žalobní žádost však, jak ji žalobkyně v žalobě učinila, — aniž ji během sporu byla opravila, — nelze pokládati za přípustnou. Žaloby podle zákona odporčího nejsou žalobami určovacími, nýbrž jsou žalobami o plnění, takže žalobní návrh, znějící na zjištění, že dlužní úpis jest vůči žalobkyni bezúčinný a odporovatelný, nemá významu, nýbrž obsahuje jen otázku pro spor předurčující, kdežto vlastní žalobní žádost musí směřovati k tomu, aby žalovaní, jejichž jednáním s dlužníkem žalobce jest odporováno, něco plnili nebo byli povinni trpěti. Tato žádost jest ovšem v žalobě také obsažena, ale podle názoru odvolacího soudu jest jednak nesprávná,

jednak nepřípustná s hlediska knihovního zákona. Žalobkyně totiž žádá, aby žalovaní byli povinni snášeti, aby v pořadí před jejich pohledávkou byla na nemovitosti Julie W. vtělena pohledávka žalobkyně, případně další její pohledávka dosud jí nepřisouzená, o niž jest veden spor. Podle této žalobní žádosti mají žalovaní žalobkyni postoupiti pro její pohledávku knihovní pořadí před svou pohledávkou zajištěnou na nemovitosti. Tuto žalobní žádost pokládá odvolací soud za nepřípustnou, protože zásadně nemůže odporovatel požadovati postoupení přednosti pořadí knihovního, nýbrž jen, aby jeho odpůrci byli povinni trpěti, aby se z nemovitosti uspokojil se svou již zavtělenou pohledávkou, bez ohledu na jejich pohledávku. Názoru odvolacího soudu by odpovídal žalobní návrh toho obsahu, že jsou žalovaní povinni trpěti, aby se žalobkyně pro svou pohledávku uspokojila z určité nemovitosti bez ohledu na pohledávku žalovaných, zajištěnou na téže nemovitosti před její pohledávkou. Poněvadž žalobní žádost, jak jest v tomto sporu stylisována, nevyhovuje tomuto názoru odvolacího soudu, pokládá ji odvolací soud za nepřípustnou. Již proto bylo žalobu zamítnouti, aniž sejde na tom, že v pozemkové knize snad obě pohledávky odporovatelova i odpůrců následují bezprostředně za sebou, protože i tím by mohla býti dotčena práva následujících knihovních věřitelů, kdyby před pohledávku žalovaných byly zařaděny pohledávky žalobkyně K a dalších K, o něž jest dosud veden další spor mezi žalobkyní a její dlužnicí. Nelze ani vyloučiti možnost, že i s pohledávkami odpůrců odporovatelky může nastati další, buď právní nebo knihovní změna. Vzhledem k tomuto svému právnímu názoru nepokládá odvolací soud za nutné, aby se zabýval dalšími odvolacími důvody a výtkami.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Podle § 14 (1) odp. ř. může odporující věřitel to, co odporovatelným jednáním ušlo ze jmění dlužníka nebo co bylo z něho zcizeno nebo čeho se dlužník zřekl, pro sebe požadovati potud, pokud toho jest třeba k jeho uspokojení. V souzené věci se cítí žalobkyně zkrácena zřízením knihovního zástavního práva pro udánlivou pohledávku žalované na nemovitostech dlužnice žalobkyně; proto se může žalobkyně jako zkrácená věřitelka ve smyslu uvedeného předpisu domáhati jen toho, aby žalovaní trpěli, aby se uspokojila se svými pohledávkami, z nichž jedna je již zavtělena, z nemovitostí dlužnice v pořadí, jež bylo odporovatelným jednáním odebráno pro pohledávku žalovaných (srov. rozh. čís. 15855 Sb. n. s., dále k literatury Weiss, *Čechoslovakische Konkurs-, Ausgleichs- und Anfechtungsordnung* 1936, str. 348, pozn. 16, Lehmann, *Kommentar zur österr. Konkurs-, Ausgleichs- und Anfechtungsordnung* 1916, II. svazek, str. 252). Žalobkyně se však domáhá toho, aby žalovaní trpěli, aby se v pořadí před jejich pohledávkou dostaly k vtělení na nemovitosti dlužnice pohledávky žalobkyně. Že by tu šlo vlastně

o postoupení knihovni přednosti, není o sobě rozhodující, neboť to by mělo podle zajišťovacího účelu každého zástavního práva stejně jen význam pro pořadí, v němž může býti provedeno případné uspokojení exekucí. Podle § 14 (1) odp. ř. by měla býti exekuce ve prospěch žalobkyniných pohledávek provedena v pořadí a na místě pohledávky žalovaných; žalobní prosba se však domáhá toho, aby exekuce mohla býti vedena sice také v pořadí pohledávky žalovaných, ale se zachováním zástavního práva pro tuto pohledávku, která by zůstala zajištěna za pohledávkami žalobkyně, takže by obě pohledávky byly zajištěny zástavním právem se změněným pořadím. Ale již z tohoto přirovnání plyne, že nejde tu snad o žalobní žádání něčeho jiného než zákon připouští, nýbrž jen o žádání v širším rozsahu. Není proto závady, aby nebylo žalobě částečně vyhověno, pokud je v souladě se zákonem, to jest, pokud má míti ten účinek, že žalovaní musí trpěti, aby žalobkyně vedla pro svou pohledávku exekuci v pořadí pohledávky žalovaných na jejím místě a před ní; v případě, že by bylo žalobě vyhověno, musil by ovšem výrok rozsudku býti na tento účinek omezen. Předpokladem pro takový postup by ovšem bylo, že žaloba jest jinak opodstatněna, jak žalobkyně ve svém odvolání doličovala. S touto otázkou se odvolací soud se svého mylného právního stanoviska nezabýval.

Čís. 17386.

Soud jest oprávněn zkoumati rozhodnutí spolku, zda vyloučení člena ze spolku odpovídá stanovám a zda se nepříčí dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 16. září 1939, Rv I 2602/38.)

Řádná schůze delegátů žalovaného spolku se usnesla dne 31. března 1935 na neslučitelnosti členství ve »Spolku pro hájení práv a zájmů lékařů« se členstvím v žalovaném spolku a usnesení to bylo odůvodněno tím, že »Spolek pro hájení práv a zájmů lékařů« má podle svých stanov též účel jako žalovaný spolek, že se však domáhá splnění účelu toho způsobem, který zájmy žalovaného spolku poškozují, stojí proti němu v naprostém odporu a vede proti němu bezohledný boj. Žalobce na usnesení to byl výslovně upozorněn a zároveň vyzván, aby se svého členství ve »Spolku pro hájení práv a zájmů lékařů« vzdal, ježto by jinak musil býti podán návrh na jeho vyloučení. Žalobce však výzvy té neuposlechl a poněvadž tím porušil členské povinnosti, byl ze žalovaného spolku vyloučen. Žalobce tvrdí, že toto jeho vyloučení jest v rozporu se stanovami, nezákonné a proti dobrým mravům, neboť se nedopustil ničeho, co by bylo v rozporu s povinnostmi uloženými členům v § 8 stanov, když stanovы žalované nezakazují a nevylučují, aby se její členové stali členy jiné lékařské organizace, byť tato měla za úkol kritiku postupu funkcionářů žalované. Žádný zákon nestanoví, že nikdo